

Перелік використаних джерел:

1. *Global investment trends and prospects. World Investment Report. 2022.* URL: <https://worldinvestmentreport.unctad.org/world-investment-report-2022/>.

2. *World Energy Investment report. Outlook. 2022.* URL: <https://www.iea.org/reports/world-energy-investment-2022>.

Дем'янюк Ольга

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ЩОДО РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Розвиток світової економіки на сучасному етапі визначається науково-технічним прогресом та інтенсифікацією міжнародних господарських зв'язків і, як наслідок, зростанням взаємозалежності країн, глобалізацією економічних процесів та поглибленням розбіжностей між ними внаслідок цього тощо. Однак на нинішньому етапі додалися нові чинники, які суттєво впливають на розвиток світової економіки, зокрема, пандемія Covid-19 та війна росії в Україні.

Дослідження світових фінансових організацій, зокрема Світового банку показують, що пандемія Covid-19 спровокувала найбільшу світову економічну кризу за понад століття (рис 1), яка спричинила скорочення ВВП на душу населення, а отже зниження економічної активності у 90% країн світу.

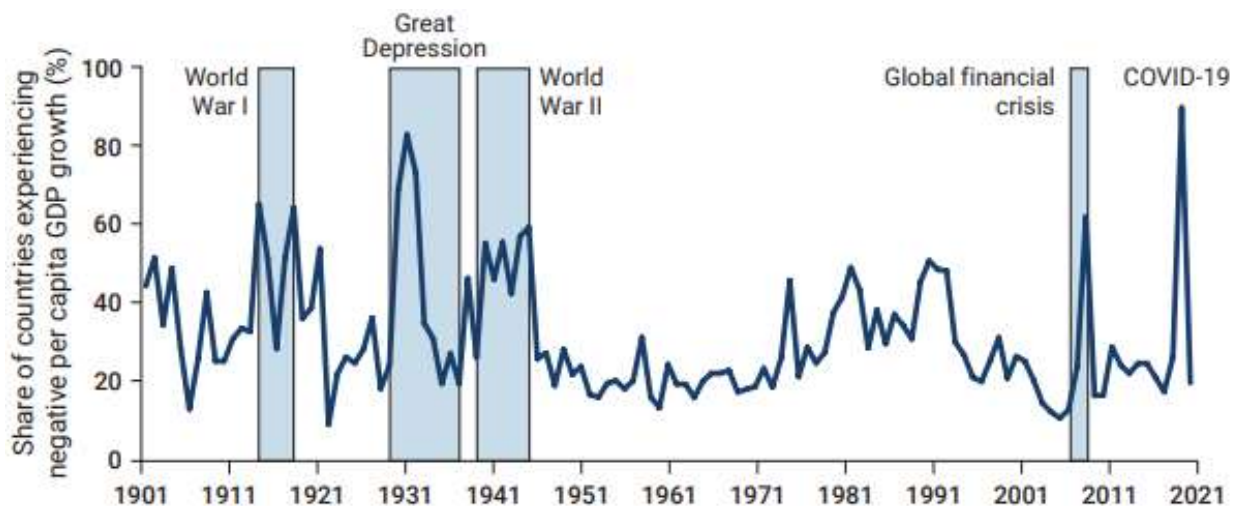

Рис. 1. Частка країн, у яких відбулося зниження ВВП на душу населення [1]

Як видно з рис 1, протягом аналізованого періоду світ пережив десятки рецесій, включно із ковідною у 2020 році, однак Світовий банк прогнозує, що подальші потрясіння, пов'язанні насамперед з війною росії з Україною можуть у 2023 році підштовхнути світову економіку до чергової рецесії. При чому

жодного разу відновлення після падіння у світовій економіці не припинялося так швидко, як після ковідне. За прогнозами Світового банку навіть без нової масштабної кризи очікується значне сповільнення світового зростання у 2023 році через посилення кількох негативних чинників, пов'язаних з політикою деяких урядів щодо стримування високої інфляції, погіршення фінансових умов та економічні проблеми, спричинені повномасштабним вторгненням росії в Україну.

Російське вторгнення в Україну принесло втрати світовій економіці через:

- дестабілізацію ринків енергоносіїв: зокрема, позбавлення нафто-газової залежності від росії країнами ЄС не тільки вплинуло на вартість цих товарів, але і сповільнило темпи екологізації економіки, яка базувалася на заміні вугілля та ядерного палива природним газом, здебільшого російського походження;

- дестабілізацію фінансових ринків: фінансові санкції проти росії спричинили посилення інфляційного тиску в США та Єврозоні, центральні банки країн змушені вдатися до підвищення відсоткових ставок тощо;

- зміну міграційних тенденцій: війна в Україні призвела до міграції населення історичного масштабу, якого не було з часів Другої світової війни. З одного боку утриманням мільйонів біженців лягло тягарем на державні бюджети багатьох країн, однак саме це дозволило ЄС та іншим розвиненим західним країнам частково компенсувати нестачу робочої сили, що була однією з головних перешкод відновлення світової економіки після пандемії;

- загострення продовольчої безпеки через блокування росією постачання продовольства з України та обмеження експорту російського продовольства, що спровокувало зростання голоду у багатьох країнах, що розвиваються.

Світовий банк у своїх прогнозах попереджає про ризики світової рецесії від якої найбільше можуть постраждати країни, що розвиваються, крім того, і в розвинутих країнах, таких як США та країни Євросоюзу у 2023 році також очікуються невисокі темпи економічного зростання, і в основному такі тенденції спричинені сучасними проблемами системи глобальної безпеки, спровоковані війною росії в Україні. Щодо України, то чим ближче світова економіка до затяжної кризи, тим важче нашій країні просувати нові санкції, в тому числі економічні, проти росії. Тому єдиний вихід з кризи – це воєнна поразка росії.

Перелік використаних джерел:

1. World Bank. 2022. *World Development Report 2022: Finance for an Equitable Recovery*. Washington, DC: World Bank. 2022. 281 p. doi:10.1596/978-1-4648-1730-4.